

N á v r h

**ZÁKON**

ze dne 2016,

**kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění  
pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 48 odst. 10 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, se slova „obce podle zákona o obcích nebo kraje podle zákona o krajích“ nahrazují slovy „státu, obce nebo kraje“.

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

# DŮVODOVÁ ZPRÁVA

## I. Obecná část

### **A) Zhodnocení platného právního stavu**

Dnem 1. října 2016 nabyl účinnosti zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Tímto zákonem byla kromě jiných stanovena možnost vyloučení účastníka zadávacího řízení, který je akciovou společností nebo má právní formu obdobnou akciové společnosti a nemá vydány výlučně zaknihované akcie. Současně byla v tomto zákoně stanovena povinnost zadavatele ověřit u vybraného dodavatele naplnění důvodu pro vyloučení s tím, že pokud z informací vedených v obchodním rejstříku naplnění důvodu pro vyloučení vyplývá, zadavatel účastníka zadávacího řízení (vybraného dodavatele) ze zadávacího řízení vyloučí.

Zákon o zadávání veřejných zakázek obsahuje výjimku z výše uvedeného postupu, a to pro účastníka zadávacího řízení, který je akciovou společností, jejíž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví obce podle zákona o obcích nebo kraje podle zákona o krajích. Tato výjimka je odůvodněna specifickým postavením územně samosprávných celků a právnických osob, které jsou zřizovány či vlastněny územně samosprávnými celky, v podnikatelském prostředí. Primárním zájmem územně samosprávných celků ani jimi vlastněných právnických osob není podnikatelská činnost ani dosahování zisku, nýbrž uspokojování potřeb jejich občanů. Dominantní role krajů a obcí tak spočívá v poskytování služeb veřejného zájmu, respektive obecně prospěšných činností, které zajišťují rovněž prostřednictvím jimi zřizovaných obchodních společností (např. v oblasti sociálních služeb, školství, zdravotnictví, kultury nebo dopravy).

### **B) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy**

Zákon o zadávání veřejných zakázek počítá s výjimkou z povinného vylučování ze zadávacího řízení účastníků, kteří jsou akciovou společností nebo mají právní formu obdobnou akciové společnosti a nemají vydány výlučně zaknihované akcie, pouze pro účastníka zadávacího řízení, jejichž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví obce nebo kraje.

Poskytování služeb veřejného zájmu v rámci uspokojování potřeb občanů však zabezpečuje vedle obcí a krajů také stát, a to v některých oblastech rovněž prostřednictvím jím vlastněných akciových společností.

Výše uvedená výjimka se výslovně vztahuje pouze na akciové společnosti vlastněné obcemi či kraji a státem vlastněné akciové společnosti v ní zahrnuté nejsou.

V praxi však některé státem vlastněné akciové společnosti zaknihované akcie nemají a ani mít nemohou. U některých z těchto akciových společností naopak z platné právní úpravy vyplývá, že jejich akcie jsou akciemi listinnými na jméno s omezenou převoditelností, a to například pouze s předchozím souhlasem vlády (např. v případě společnosti České dráhy, a.s. - § 5 odst. 1 zákona č. 77/2002 Sb.). Na postup podle zákona o zadávání veřejných zakázek (včetně použití úpravy vylučování účastníků ze zadávacího řízení) přitom odkazují i některé další předpisy, konkrétně například zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě

cestujících, ve znění pozdějších předpisů, který se aplikuje při zajišťování dopravní obslužnosti veřejnou dopravou.

Ve vztahu ke státem vlastněným akciovým společnostem lze uvažovat o překlenutí této mezery v textu zákona výkladem, ale tím nebude v dostatečné míře zajištěn jednotný postup zadavatelů a státních orgánů, které v této oblasti působí. Stávající znění tím pádem dostatečně nezabezpečuje právní jistotu a je věcně nesprávné, aby státem vlastněné akciové společnosti byly z výjimky vyloučené, když zabezpečují obdobné potřeby jako obcemi a kraji vlastněné akciové společnosti.

Výjimku z povinného vylučování ze zadávacího řízení účastníků, kteří jsou akciovou společností a nemají vydané výlučně zaknihované akcie, je proto potřeba rozšířit i na akciové společnosti, jejichž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví státu.

Vzhledem k tomu, že účelem povinného vylučování ze zadávacího řízení účastníků, kteří nemají vydané výlučně zaknihované akcie, je zajištění transparentnosti při nakládání s veřejnými prostředky, rozšířením výjimky z tohoto postupu pro státem vlastněné akciové společnosti nebude tento účel nijak ohrožen, neboť skutečný vlastník takových akcií je jednoznačně určen a nemůže o něm být pochyb.

### **C) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky**

Navržená právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

### **D) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem Evropské unie**

Navržená právní úprava je v souladu s právem Evropské unie.

### **E) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána**

Navržená právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

### **F) Zhodnocení hospodářského a finančního dosahu navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty**

S přijetím navrhované právní úpravy není spojeno zvýšení nákladů státního rozpočtu ani rozpočtů obcí a krajů.

## **G) Zhodnocení korupčních rizik**

Navržená právní úprava nijak nezvyšuje korupční rizika. Transparentnost vlastnických vztahů v případě výlučně státem vlastněných akciových společností vyplývá, obdobně jako u obcemi či kraji vlastněných akciových společností, ze své podstaty.

## **H) Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení**

Vzhledem k tomu, že rozšíření výjimky má za cíl předejít komplikacím, které by nastaly, pokud by stát prostřednictvím jím vlastněných akciových společností nemohl zajišťovat uspokojování potřeb občanů, je potřebné co nejrychlejší přijetí navržené právní úpravy, proto se navrhuje, aby Poslanecká sněmovna v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

## **II. Zvláštní část**

### **K čl. I**

Navrhuje se rozšíření výjimky z povinného vylučování ze zadávacího řízení účastníků, kteří jsou akciovou společností nebo mají právní formu obdobnou akciové společnosti a nemají vydané výlučně zaknihované akcie, tak, aby se vztahovala i na akciové společnosti, jejichž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví státu.

### **K čl. II**

Vzhledem k tomu, že rozšíření výjimky má za cíl předejít komplikacím, které by nastaly, pokud by stát prostřednictvím jím vlastněných akciových společností nemohl zajišťovat uspokojování potřeb občanů, navrhuje se účinnost zákona dnem jeho vyhlášení. S ohledem na charakter navržených změn není potřebná žádná legisvakantní lhůta.

V Praze dne 1. prosince 2016

Jan Volný, v. r.

Jaroslav Faltýnek, v. r.

Karel Šidlo, v. r.

Karel Fiedler, v. r.

František Laudát, v. r.

Adolf Beznoska, v. r.

Jaroslav Klaška, v. r.  
Milan Brázdil, v. r.  
Miloslava Rutová, v. r.  
Margit Balaščíková, v. r.  
Radek Vondráček, v. r.  
Miloslav Janulík, v. r.  
Matěj Fichtner, v. r.  
Karel Tureček, v. r.  
Martin Sedlář, v. r.  
Richard Brabec, v. r.  
Stanislav Pfléger, v. r.  
Jana Lorencová, v. r.  
Josef Hájek, v. r.  
Radka Maxová, v. r.  
Roman Procházka, v. r.  
Bohuslav Chalupa, v. r.  
Rostislav Vyzula, v. r.  
Pavel Čihák, v. r.  
David Kasal, v. r.  
Pavel Plzák, v. r.  
Vlastimil Vozka, v. r.  
Ivana Dobešová, v. r.  
Martin Kolovratník, v. r.  
Josef Kott, v. r.